

N:o 14.

Af friherre **J. Gripenstedt m. fl.**, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till de lagändringar, som påkallas af upplösningen mellan Sverige och Norge, m. m.*

Att föreningen mellan Sverige och Norge under sitt bestånd skulle, utöfver de statsrättsliga bestämmelserna, medföra åtskilliga stadganden jämväl inom den öfriga lagstiftningen i syfte att stärka banden mellan de båda folken och underlätta det ena rikets undersåtars verksamhet inom det andras område, är uppenbart. Unionens historia bär ock vittne därom, att man från svensk sida städse varit villig att medgifva Norge och dess undersåtar särskilda förmåner, när man från norsk sida mötts af uppriktig och lojal sträfvan att tillerkänna oss i någon mån motsvarande fördelar.

Då nu emellertid unionen mellan de båda rikena blifvit upplöst, ligger det i sakens natur, att de lagbestämmelser, som på grund af föreningen kommit till stånd, böra upphävas, såvida ej andra skäl tala för deras bibehållande, och att Norge äfven i nämnda afseenden bör erhålla den af detsamma med sådan ifver efterträdade ställningen af en i förhållande till Sverige helt och hållet främmande makt.

Initiativet till de lagändringar, som på grund häraf betingas, hade man haft anledning vänta, att Kungl. Maj:ts regering skulle ofördröjligen taga, men då, att döma af trontalet vid riksdagens öppnande, intet häntyder på att regeringen hyser den meningen, att de naturliga konsekvenserna af unionsupplösningen böra snarast möjligt realiseras, anse vi det vara vår plikt att påkalla Riksdagens initiativ till frågans lösning. Svenska folkets intressen kräfva, att den skedda unionsupplösningen icke lämnas utan verkställighet på de områden, där Norges enskilda intressen möj-

ligen anses tillgodosedda genom ett bibehållande af de gamla bestämmelserna.

Dessas bibehållande skulle under nuvarande förhållanden äfven kunna framkalla fordringar från andra makter på motsvarande förmåner.

Främst bland de lagbud, som böra uttryckligen upphävas, synes oss stadgandet i kungl. förordningen af den 4 juni 1868 om utsträckt frihet för Kungl. Maj:ts norska undersåtar att här i riket drifva näring m. m., att norsk man och norsk kvinna äro berättigade att utan särskildt tillstånd äga och besitta fast egendom i Sverige.

Det måste nämligen anses förenadt med verklig fara för vårt land, om på grund af nämnda, af unionen helt och hållet betingade föreskrift norska undersåtar komma i besittning af stora jordpossessioner särskildt i gränsprovinserna. Men äfven de förmåner, som 1868 års förordning i öfrigt tillerkänner norska undersåtar, sakna numera hvarje berättigande.

Detsamma gäller emellertid jämväl åtskilliga andra fall. För att icke fästa oss vid kungl. förordningen angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, hvilken förordningsgällande kraft som bekant utgår med den 15 nästinstundande maj, torde skäl saknas för den undantagsställning, som medgifves norska myndigheter i gällande strafflag och därmed sammanhörande författningar o. s. v.

Då det lärer vara obehöfligt att här uppräknas alla de lagrum, hvilkas upphäfvande eller förändring påkallas af unionens upplösning, hemställa vi, med stöd af det anförda,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det tackes Kungl. Maj:t snarast möjligt framlägga förslag till de lagändringar, som upplösningen af föreningen mellan Sverige och Norge kan anses påkalla, äfvensom i öfrigt i ofvan berörda hänseenden vidtaga de åtgärder, hvartill unionens upplösning gifvit anledning.

Stockholm den 24 januari 1906.

J. Gripenstedt.

C. Nordenfalk.

Arvid Lindman.

H. Falkenberg.

Olof Björklund.

Fred. Petterson.

Carl Taube.

T. Säve.
